

Stand by
America

AMERIŠKA DOMOVINA

Justice
to all!

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 37.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, MARCH, 28. 1919.

LETO XXII. — VOL. XXII.

Herbert Hoover brzojavlja iz Evrope, da na Slovenskem i Hrvatskem umirajo otroci od gladu

Mr. Herbert Hoover, mož ki je pooblaščen od predsednika Zedinjenih držav, da skrbi za hrano lačnim narodom, je poslal na American-Jugoslav Relief sledečo brzojavko iz Evrope: "Jaz odobrujem načrt American-Jugoslav Relief. Herbert Hoover. Da raztolmačimo rojakom, kaj to pomeni, naj povemo, da brez dovoljenja Mr Hooverja se ne more pošiljati nobena hrana nikamor. Če pa on odobri, je to uradna odobritev in dokaz, da bo ameriška vlada pomagala. Nadalje nam American-Jugoslav Relief naznanja: Mr. Hooverju je bilo sporočeno, da se je dosedaj nabralo \$50.000 za hrano jugoslovanskih otrok, in on b nemudoma odločil, da se hrana pošlje tja. (V tej svoti je vpošteto, kar je bilo poslano od Zveze Jugoslovanskih Žen in Deklet.) Živež se že nahaja v pristaniščih Jadranskega morja, ter se bo nemudoma izkrcal iz parnikov. Nadalje Hoover naznanja sledeče: Da se nadzoruje razdelitev hrane in obleke v Jugoslaviji, je ameriška komisija razdelila Jugoslavijo v šest okrajev. Vsak okraj ima glavni sedež odkoder se hrana razpošilja v razne vasi in mesta. Prvi okraj: sedež v Zagrebu, za Hrvatsko in Slavonijo. 2. okraj: sedež v Sarajevu, za Bosno in Hercegovino. 3. okraj: sedež v Ljubljani, za Slovence. 4. okraj: sedež Dubrovnik, za južno Dalmacijo. 5. okraj: Kotor za Crnogorce. 6. okraj: sedež Belgrad, za Srbijo in okraje severno od Donave. V vsakem izmed teh mest se nahaja ameriška uradna komisija, ki deli živež in obleko nepristransko, najbolj bednim med bednimi.

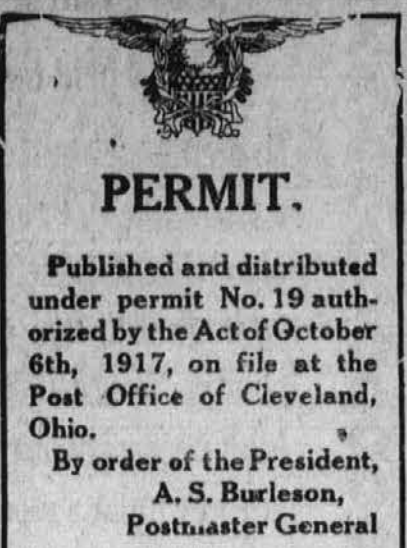
Nadalje opozarjamo rojake na sledečo brzojavko Mr. Hooverja, ki je obiskal Jugoslavijo in brzojavlja v Ameriko: **Položaj malih otročičev v slovenskih in hrvaških krajih** je tak, da se mora človeku srce raztopiti od žalosti, in edina pot, da te nedolžne stvarice obdržimo pri življenju, je hitra pošiljatev hrane. Ameriški odbor Reliefa upa, da se bodejo ameriški Jugoslovani hitro in plemenito odzvali. Ker je vse delo pod ameriškim nadzorstvom, pod upravo ameriške vlade, se garantira vsakomur, da pride blago na določeno mesto.

Poleg tega prihaja brzojavka iz Pariza, da so Italijani odpravili vsako blokado, katero so kdaj skušali uvesti, in da se od strani italijanskih oblasti ne bo več skušalo zapirati jugoslovanskih pristanišč. Toraj je odstranjena zadnja ovira.

NEWBURŠKE NOVICE.

— Velika nesreča je zadelo družino Nose v Randall. V nedeljo so požigali travo. Med drugimi otroci je bila tudi štiriletna Angelica. Prišla je preblizu ognja in bila kmalu vsa v plamenu. Predno so prišli stariši na klic otrok, je oblečka že gorela na njej in je bila opečena do smrti. Čez par ur je umrla.

Nekaj sličnega se je pripetilo tudi pri družini Jacob Tekavčić, kjer se je smrtno opekla mala Frida. Pri igri v kuhinji je otrok dobil

PERMIT.

Published and distributed under permit No. 19 authorized by the Act of October 6th, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio.

By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General

najbrž užigalice v roke in prasnili z njimi po tleh. Vnela se je obleka in predno je mogla njena 10 letna sestra pogasiti, je bila že opečena tako hudo, da je v velikih mukah nekaj ur pozneje zdhnila svojo dušico. Frida je bila stara 2 leti in pol.

— Starišem Frank Planinšek na Issler Ct. se je rodilo dete, ki je kmalu nato umrlo. Naše sožalje.

— Dominik Perko, ki je bil radi hude boleznin primoran ostati nekaj tednov v postelji, počasi prihaja zopet k sebi. Slišimo, da je bolezen potrkala tudi na vrata našega priljubljenega Ignac Baznika. Pa Mr. Baznik ni pustil boleznin vasovati, postavil se je po robu in — good bye. Tako je prav.

— Pintarjev oče v Warrensville so še vedno te "majnje", da svet še ni tako neprijazen kot ga nekateri slikajo. Oče so v zavodu za onemogle in kaj radi vidijo, da jih kdo obišče. Dobivajo tudi "Ameriško Domovino" in tako vedno kaj novega zvedo. Pintarjev oče so najstarejši clevelandski slovenski naseljenc.

— Jeršan, eden dry-goods trgovcev v Newburgu, ki ima tudi trgovino s candy in drugimi dobrotami tega sveta, je svoje prostore prenovil in lepo uredil. Jeršanovi so največji prijatelji otrok, vedno jih imajo polno v vasi. Pa, seveda, privlačno moč imajo le lepo barvani candy, ki tako vabljivo gledajo iz okna na mimoidoče mlade junake!

— Za Jugoslav Relief, za reveže v stari domovini je daroval naš stari znanec in naročnik, Louis Pečjak \$2, za Narodni Dom pa \$1. Lois je že star, je marsikaj skušil v Ameriki, pa ima še vedno srce za narod doma in tukaj. Na mnoga leta!

— Našemu naročniku John Pirnatu je pisal njegov brat iz Zalesja, v stari domovini. Glede položaja na Kranjskem piše: Tukaj je strašna draginja, mernik koruze je sto kron. drugo pa podobno. Obleke je zelo malo in hodimo skoro v Adamovi obleki! Glejte rojaki, to so besede vaših bratov v stari domovini, a tu v Ameriki razni Keržeti in drugi vedoma lažejo vam, da je vsega dovolj tam. Pobira se za stroje kot beriči, namesto da bi delali za nje, a za podporo rojakom se ne napiše niti vrste. V silni se spozna pravi prijatelj!

— The War Work Council nam naznanja, da je odšla v Srbijo Miss Ruth Farnam. Miss Farnam se je borila dve leti v srbski armadi in je bila imenovana narednikinja. Odšla je sedaj v Srbijo

da preišče razmere potem pa poroča v Ameriko.

— Rojake še enkrat opozarjamo na nedeljski koncert, ki ga priredi društvo "Edinost." Petje, to je največje veselje našega naroda, ki ne ljubi samo lepega, domačega in umetnega petja ampak ima tudi od narave poseben dar za petje. Naši najboljši clevelandski pevci in pevke so se marljivo pripravljali za ta koncert, tako da bo občinstvo imelo krasen duševni užitek v nedeljo. Nekaj izvanrednega je na programu, najnoveše delo našega slovenskega umetnika, g. Ivan Zorman, ki je zložil pevski umotvor, naslovljen "Jugoslovanska fantazija," kar bo g. Zorman sam proizvajal. V ganljivih zvokih glasbe bo Mr. Zorman opisal zgodovino slovenskega, jugoslovanskega naroda. Hrepeneče se ozira narod v nebo in prosi pomoči, lahni, trepetajoči zvoki glasbe naznanjajo to, potem nastane vojvoda, tema za naš narod, žalobni glasovi se dvigajo, narod poje v spomin padlih junakov. Toda upanje se pojavi in narod, upanje na svobodo, a brez boja svobode ni. Divje buče zvoki glasbe, naznanjajo vojno. Slovesen je zaključek po vojni, ko narod poje zmagoslavno pesem... Vse trpljenje in upanje našega naroda, boji in stiske, upanje in konečna zmaga, vse je krasno proizvajano v "Jugoslovanski fantaziji," in rojaki zamude nekaj izvanrednega, če se ne udeležijo koncerta v nedeljo, dne 30. marca ob 8. uri zvečer v Grdinovi dvorani.

— Vlada je poslala v Cleveland 50 izvanrednih "inspektorjev" katerih naloga je pregledati listine, katere so poslali gostilničarji na zvezni urad glede plačila za davke na žganje. Ko pregledajo ta poročila, gredo ti nadzorniki v vse gostilne in stvar preiščejo. Kdor je kaj "pozabil" zapisati, od česar bi moral plačati davke, bo plačal 5 proc. kazni, kdor je pa nalašč kaj spustil iz poročila, bo kaznovan s 50 proc globe.

— Študentje Baldwin-Walace vseučilišča, blizu Berea so v sredo popoldne na izprehodu se ustavili ob reki Rocky River, kjer so začeli kopati jamo. Kaka dva čevlja globoko so pa našli človeške kosti moškega trupla. Oblasti preiskujejo slučaj.

— Dobre oči ima Mrs. Josephine Baker. Pred tremi leti je neki ropar ukradel njeni materi \$179, in včeraj je Mrs. Baker tatu spoznala na Square in ga dala takoj aretirati.

SLEPARJI Z DRŽAVLJANSKIMI PAPIRI.

Bronislaw Cyzrowski, 863 E. 70th St. stanujoč, je povedal v četrtki na Common Pleas sodniji, da je bil njegov prvi državljanski papir že 7 let star, in je toraj neveljaven. Toda neki odvetnik mu je povedal, da za \$25 lahko dobi drugi državljanski papir. Mož je čakal toda ker ni ničesar dobil, je šel na sodnijo in povedal, kaj so počeli z njim. Do-

— Naznanjamo rojakom, da

Slovenska Narodna Zveza je odprla urad proti italijanski propagandi.

Na izvanredni konvenciji Slovenske Narodne Zveze, dne 26. in 27. febr. se je soglasno sklenilo, da se ustanovi v področju Zveze poseben urad, ki naj bi imel v splošnem nalogo informirati Jugoslovane in ameriško javnost o vsem potrebnem glede jugoslovanskega gibanja in naših narodnih težnj.

Delokrog tega urada je toraj dvojen: Delovati med Amerikanci in nam naklonjenimi zavezniki narodi potom časopisja, brošur, predavanj in javnih shodov, da jih privedemo do pravilnega razumevanja naših stremiljenj, in s tem dosežemo, da bo javno mnenje zahtevalo pravično rešitev jugoslovanskega vprašanja, ki je največje važnosti za cel svet, tolmačiti v ameriški javnosti potrebo in važnost ožjih gospodarskih in trgovskih stikov z Jugoslavijo; apelirati na Amerikance, da pomagajo našim sirotam v stari domovini, sploh, prizadevati se, da se dosežejo v inozemstvu največje koristi za naš narod.

Delovanje med našim narodom ima namen, organizirati ga politično in gospodarsko, poučevati ga o splošnem položaju v domovini ter ga pozivati, naj pomaga moralno in materialno narodu doma in v splošnem iti rojakom v vseh ozirih na roke. Umevno je, da se bo urad S. N. Z. v Clevelandu vrgel z vsemi sredstvi in pripomočki, ki so mu na razpolago, v boj za pravice našega naroda, dokler ne bo konečno odločena usoda Pobjilja i razkrinkaval bo v Ameriki lažljivo italijansko propagando in nastopal najodločnejše proti imperijalističnim težnjam Italije po

Mati in sin prijeta radi tatvine.

Mati in sin sta bila prijeta od policije, ker sta obdolžena, da sta kradla po hišah, pa tudi na cestah ustajala ljudi in jemala denar. Materi je ime Mrs. Mary Jacobs, dočim je njen sin Vincenc in star šele 16 let. Policija ima dokaze, da je sin oropal Josipa Porchwaskega za \$118, potem ko mu je mati povedala, kako naj tatvino izvrši. Sin je prinašal naropani denar domov materi. Ko je policija udrila v njih stanovanje, so dobili \$71 v denarju, o katerem je sin priznal, da je nakraden.

— V jezeru blizu E. 140th St. je našla policija v četrtki zjutraj plavajočo mrtvo truplo. Policija ne ve, kdo je samomorilec, ampak upa priti resnici na sled, kajti mrtvec je imel na sebi suknjo na kateri je bilo znamenje: New York Dry Cleaning Co. No. 20. Najbrž je dal dotični človek kdaj čistil svojo suknjo tej tvrdki. Policija je mnenja, da je mož storil samomor.

— V ponedeljek se vrne v Cleveland 135. artiljerijski polk, del 37. divizije, pri katerem polku služijo sami Clevelandčani. Mesto bo pridelilo ogromen sprejem vračujočim se fantom.

— Naznanjamo rojakom, da

Jugoslovani bojkotirajo Italijane. Italijanska armada koraka nad uporne Ogře

POZOR!

Mnogo rojakov nas je vprašalo, če se more hrana in obleka poslati tudi v one kraje, ki so od Italijanov zasedeni. Odgovarjamo, da je to lahko mogoče, in ameriška komisija izrecno povdarja, da bo pri vseh takih pošiljatev gledala, da pride blago samo onemu v roke, kateremu je namenjeno.

Pariz, 27. marca. Člani italijanske mirovne delegacije so se bridko pritožili pri vrhovnem uradu mirovne konference radi Jugoslovancov. Vprašali so mirovno konferenco, če je Jugoslavija naznanila vojno Italiji? Vsa italijanska javnost je silno razburjena, ker je jugoslovanska vlada v Belgradu prepovedala vsako trgovino z Italijani, nadalje dase ne sme ničesar importirati iz Italije v Jugoslavijo, in da Italijani tudi v druge dežele ne smejo nobenega blaga transportirati preko jugoslovanske zemlje. Vlada v Belgradu je nadalje izdala javni oklic vsem Jugoslovancem, da prenehajo z vsemi trgovskimi odnosi z Italijani.

ITALIJANI POSLANI NA OGRSKO.

London, 27. marca. Italijanske čete so zasedle mesto Požun, (Pressburg), 35 milij jugovzhodno od Dunaja na ogrski strani, kot se glasi brzojavka iz Budimpešte.

ČEHI GREDO NAD OGRE.

London, 27. marca. Čehoslovaške čete so prekoračile Donavo, pretrgale promet med Dunajem in Budimpešto, kot poroča brzojavka iz Basla.

Mož, ki je obdolžen umora se poroči z "umorjeno" žensko.

Oneonta, Ala. 27. marca. Ben Wilson je bil pred 17 mesece spoznan krivim na sodniji. Slučaj je izvanredno zanimiv in se le redkokdaj dogodi. Wilson se je poročil pred 8 leti. Bil je srečen in je imel tri otroke s svojo ženo. Medtem se je pa žena spoznala z nekim tujcem. Mož se je preselil z ženo in otroci v drugo mesto, toda prijatelj njegove žene je sledil. Raditega je prosil Wilson za ločitev zakona, ki mu je bil dovoljen. Kakor hitro je Wilson dobil razpoko, je vzel starejša dva otroka in izginil iz mesta. Isti dan je zginila tudi žena in najmlajši otrok. Nihče ni vedel kaj in kako. Wilson se je kmalu po razporoki drugič oženil, toda — dva dni po tej poroki so otroci v tem mestu našli ob neki vodi zakopano truplo in otročje truplo. Preiskava je "dokazala" da je dotično truplo nekdanje Mrs. Wilson in njenega najmlajšega otroka. Mnogo oseb je pričalo tako. Wilson je bil prijet drugi dan po drugi poroki in vržen v dosmrtno ječo. Spoznan je bil krivim umora žene in otroka. Sedemnajst mesecev je trdo delal in ječi, ko je pred enim tednom pisala "mrtva" prva žena Wilsona neki prijateljici v vasi Oneonta, kjer je Wilson prej živel. Wilson je na sodniji neprestano trdil, da ni on ubil žene, toda nihče mu vrjel. Sedaj se pa naenkrat oglasi "mrtva" prva žena, ki je bila brzojavno obveščena, da je njen prvi soprog v ječi radi njene "umora." Prva žena je prišla sem, se pokazala, da je res živa, Wilsona so spustili iz ječe, a ko je druga Wilsonova žena slišala o tem, je prosila za razpoko, jo dobila, in Wilson se je zopet "poročil" s prvo ženo, ki je bila že enkrat "umorjena." To je eden izmed najboljših nenavadnih slučajev na ameriški sodniji.

— Umrl je v sredo Josip Podlogar, star 53 let. Zupuča soprogo. Doma je bil iz Ponikev, fara Trebnje. Devet let se je nahajal v Ameriki ta drugi pot, ko je sem prišel. Ima mnogo sorodnikov v Clevelandu. Pogreb se vrši v petek pod vodstvom Mr. A. Grdina. Naj počiva v miru.

POLOŽAJ V NEMŠKI AVSTRIJI.

Berne, Svica, 27. marca. Boljševiška revolucija zna izbruhniti v nemški Avstriji. Angleška vojaška komisija, ki se mudi na Dunaju, se je izjavila, da če prebivalstvo ostane mirno, da bodejo zavezniški poslali tja več živeža. Avstrijsko prebivalstvo je jako razburjeno radi položaja na Ogrskem. Vsi restavrantni na Dunaju so bili zaprti, nobenega plina ali premoaga se ne more dobiti, in meso je popolnoma zginilo.

LAKOTA SE DRUŽI Z BOLJSEVIZMOM.

Fritz Adler, znani socialist, se je baje združil z boljševiki in namerava na Dunaju in v nemški Avstriji uprizoriti ogromno boljševiško revolucijo. Na svojo stran dobiva ljudi s tem, ker jim obljubuje živež, dasi brez zavezniške pomoči ne more noben živež na Dunaj. Resnica je toliko, da sedaj vlada na Dunaju ni naredila ničesar, da ljudstvo dobi hrano, in lakota je vzrok, da se ljudje puntajo.

KAJ PRAVI AMERIŠKA VLADA.

Washington, 27. marca. Ameriška vlada je prepovedala, da je revolta boljševikov na Ogrskem in v nemški Avstriji delo Berlina. Iz Rusije prihaja več agitatorjev na Ogrsko, Češko, Jugoslavijo in Rumunsko, ki propagirajo za boljševizem. Neki nemški minister je obiskal Lenina v Moskvi, in baje se je naredila pogodba, da boljševiki pomagajo Nemcem, če jim zavezniški nalozijo pretrde mirovne pogodbe.

POCENI URA.

Detektivi iščejo nekega 14 letnega dečka, ki je začetnik kupil \$300 vredno od 6 letnega sina Mrs. Faddel, 547...

"AMERISKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

NAROČNINA:
 Za Ameriko - - - - \$3.00   Za Cleveland po pošti - \$4.00
 Za Evropo - - - - \$4.00   Posamezna številka - - - 3c

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na "Ameriška Domovina"
 819 St. Clair Ave. N. E.   Cleveland, Ohio   Tel. Cuy. Princeton 189

JAMES DEBEVEC, Publisher   LODIS J. PIRC, Editor

ISSUED MONDAY, WEDNESDAY AND FRIDAY

Read by 25,000 Slovenians in the City of Cleveland and elsewhere.
 Advertising rates on request. American in spirit Foreign in language only

Entered as second-class matter January 5th 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of March 3rd, 1879.

NO. 37, Fri. Mar. 28. 1919.

Nova nevarnost.

Na Ogrskem se je pojavila nova nevarnost za Evropo, za civilizacijo sploh. Čudovito je, da se boljše razširja v deželah, ki so v kulturi najbolj zaostale, do čim v prosvitljenih državah ne more najti tal. Iz nepoučene Rusije se je boljše vsemil v mongolsko Mažarsko.

Dandanes svet ne najde miru. Ko je trajala vojna, smo govorili: Da bi bil le že enkrat Nemeč premagan in da bi nastal mir. Toda ko so boji na fronti potihnil, so se začeli boji doma. To so naravne posledice vojne. Prometne zveze so pretregane, kraljeve vlade so slabe, živeža v deželah ni, dela ni po razbiti Evropi, in vse to upljava na človeško stanje, ki je od vojne že itak nervozno, in v takih treutkih ljudje radi vrjamejo zapeljivim besedam lažiperokov, ki obljubujejo zlate gore ljudstvu, dasi nimajo najmanjše garancije, da bi položaj zboljšali.

Da se uvede pravi mir in zopet upelje red v človeško življenje, bi morala biti mirovna konferenca v Parizu čimprej končana. Narodi e vedo pri čem so, obravnava se že tri mesece o njih usodi, pa se ničesar ne ve. Vsakdo živi v negotovosti, od danes do jutri. To so končno spredeli tudi mirovni zastopniki v Parizu. Naredimo mir čimprej, je geslo.

Zavezniki so se zanašali na Rumunsko in Čehoslovakijo, da zaprejo pot boljševizmu iz Rusije. Sedaj, ko ima Lenine absolutno moč tudi na Ogrskem, pa so Rumunska in Čehoslovakija obdane od vseh strani od dveh boljševiskih držav, Rusije in Ogrske. In ideje krviprelitja se že razširjajo tudi v Češko in Rumunsko. Nobena izmed teh dežel nima dovolj hrane, in prazni želodci so prvi agentje boljševizma.

Da se je pa boljševizem še hitreje razširil na Ogrskem, pa ni vzrok samo pomanjkanje živeža, ampak so drugi, večji vzroki. Ko se je sklenil mir, so zavezniki pripustili, da Čehi in Slovaki odtrgajo gotove kraje, ki so bili prej Ogrski, potem so prišli Rumunci, zasedli kraje v Ogrski, kjer prebivajo Rumunci, pa tudi Jugoslovani so dobili precej obširne kraje "nekdanje ogrske kraljeve krone." Tako so Mažari bili od vseh strani obdani od onih narodov, katere so stoletja zatirali. Iz sužnjev so postali gospodarji, a Mažari, prejšnji gospodarji, so zgubili vso moč.

Pri takem položaju so Mažari spredeli, da povzročijo zaveznikom največje sitnosti, če se združijo z ruski boljševiki. Lenine je pošiljal iz Rusije v Ogrsko svoje zaupne agente, ki so pripravljali ljudstvo na revolucijo. Obljubil je tudi, da pošlje na Ogrsko večjo armado. Voditelji so pahnili Karolyevo vlado s krmila, nastalo je klanje kot po navadi, in danes vlada na Ogrskem Lenine in Trotzky. Ogrji so mnenja, da so s tem kaj pridobili, toda kmalu bodo spoznali, da so zamenjali svojo svobodno vlado z vlado, ki se ponaša s tem, da pobije kolikor mogoče veliko število ljudi na dan.

Politični položaj v centralni Evropi je slab, skrajno slab. Boljševiki so v polni kontroli na Ogrskem, avstrijski Nemci silijo na vso moč, da se združijo s svojimi brati v Nemčiji, Špartakovci se pripravljajo na nove boje in klanje, Lenine ima povsod svoje agente in šunta cele narode, da se upro svojim voditeljem in poslušajo njega. Morilna anarhija vlada po centralni Evropi, zato sedaj ni čas za nobenega ljubitelja svobode, da bi spal in mirno čakal, da gre položaj mimo njega.

Takojšna dolžnost zaveznikov je, napraviti red, kjerkoli so rdeči gospodarji. Zavezniki imajo dovolj moštva na razpologo da to izpeljejo. Amerika ima v Evropi dva milijona mož, dovolj veliko število, da se uniči morilska vlada na Ogrskem in v Rusiji. Poljska armada, 100.000 mož močna, se nahaja še vedno v Franciji, in čehoslovaška armada se nahaja v Rusiji. Dolžnost zaveznikov pa je tudi nemudoma narediti pravičen mir, odpreti pota trgovini, da se živež prevaža iz kraja v kraj, in ljudje potem ne bodo imeli več vzroka, da si medsebojno zavijajo vratove.

Amerika je na straži doma in v Evropi. V Seattle, Wash. je zbruhnil prvi boljševiški punt, toda ameriška vlada ga je zlepa, toda odločno uničila. V Ameriki ni prostora za punte, ne za revolucije. Amerikanci imajo pravo mirnim potom spremeniti pri vladi, kar jim ne ugaja. Volitve so dotično orodje, potom katerih se politični položaj spremeni, ne pa nož, bombe, sekire in puške.

Sicer pa nas uči svetovna zgodovina, da narodi večkrat tekot stoletij uprizore punte in revolucije. To traja nekaj let, potem pa nastopi zopet razsodna pamet namesto narodnih orgij. Človek ne more večno divjati. Ko se utruji, si zaželi miru. Vsem utrujenim je treba počitka. Počitek bo prišel tudi na Evropo, le žal, da mora medtem pasti toliko nedolžnih žrtev, ki ne prinesejo nikomur dobčka.

Naša dolžnost v teh časih je sodelovati z ameriško vlado. Skupno delovanje, pametno obnašanje, postavnata pota, da se dožene pravica, po tem se je treba ravnati. Če bo vsakdo hotel svojo voljo izpolnjevati s silo, bo kmalu zmanjkalo ljudi na svetu, ker se bodo medsebojno podavili.

Trezna pamet ne pozna prelivanja krvi, trezna pamet pozna vzgojo, prizadevanje napredovati i ljubiti svojega bližnjega kot samega sebe.

Aleksander Graham Bell, slavni iznajditelj telefona, se je izjavil, da mu je žal, ker je iznašel telefon, ki ne povzroča drugega kot sitnosti. Ali ne bi Mr. Bell znašel tak telefon, ki ne bi povzročal sitnosti?

Hindenburg pravi, da je kajzer pobegnil na Nizozemsko, da je "rešil nemški narod pred nadaljnimi izgubami." Hm, hm, kaj pa če je kajzer pobegnil, da bi rešil svojo lastno grešno kožo?

"Enakopravnost" je prinesla 25. t.m. sledeče vrstice: "Bolnišnice nimajo obvez in bolniki v njih so čisto oblečeni v cunje. Moški, ženske in otroci, napolobelečeni in bosi v najmrzljšem vremenu —". In vendar je pisal ta list pred kratkim, da doma ne potrebujejo "cap" ter venomer psuje naše ženske z dvornimi vlačugami, samo zato, ker delajo človekoljubno delo, da zbirajo in nabirajo za hrano in obleko umirajočim v stari domovini.

SLOVENSKI NARODNI DOM.

RAČUN ZA MESEC FEBRUAR 1919.

DOHODKI:	
Društva so vplačala na račun	\$ 94.00
Članstvo je vplačalo na račun delnic	112.00
Darovi	19.50
Najemnina	221.50
Dohodki kluba	370.00
Skupaj	\$817.00
Preostanek blagajne 31. jan. 1919	2364.59
Skupaj	\$3181.59
IZDATKI:	
Math Satkovič na račun dela	\$ 370.00
Elektrika \$7.98, plin \$6.30, skupaj	14.28
Izdatki za klub (zabavni klub)	863.51
Razna popravila	35.84
Plača oskrbniku	30.00
Za mize in namizne prte	28.60
Za oglase računov	8.00
Za delnice vrnjenih opek se je vničilo	5.00
Izdatki skupaj	\$1355.23
Preostanek blagajne dne 28. febr. 1919	\$1826.36
L. Medvešek, tajnik	John Gornik, blagajnik.

Pregledano: Zofka Birk, Josip Skuk.

DVA KRVAVA MADEŽA.

(Detektivska povest, spisal A. Conan Doyle, poslov. P.)

Lady Hilda potegne iz nedrij majhen ključ. Skrinjica je nemudoma odprta. Vsa je napolnjena z raznimi listinami. Holmes po stisne usodopolno listino prav na dno skrinjice, med liste nekega drugega pisma. Zaboječek zapremo, zaklenemo in lady Hilda odnese na prejšnje mesto zaboječek.

"Tako, sedaj smo pripravljani, in gospod državni tajnik lahko pride," reče Mr. Holmes. "Casa imamo še vedno deset minut. Mnogo sem tvegal, lady Hilda, da zakrije vaše krivdo. V plačilo bodete tako dobri in mi poveste kaj je bil vzrok, da ste se lotili tako nevarnega podjetja?"

"Mr. Holmes, vse vam hočem povedati," vzdihne lady. "Oh, Mr. Holmes, raje bi si osekala roko, kot da bi želela, da moj soprog postane le za trenotek žalosten. Nobene ženske ni v Londonu, ki bi bolj goreče ljubila svojega soproga kot jaz, toda če bi zvedel, kako sem se obnašala — nikdar bi mi ne oprostil. Kajti njegova čast je tako vzvišena, da ne more trpeti slabosti pri svojem bližnjem. Pomagajte mi, Mr. Holmes. Moja sreča, njegova sreča, vse je na kocki!"

"Hitro, madame, vaš soprog se vrne vsak trenutek!" "Pismo je vzrok, pismo, ki sem ga pisala še predno sem bila poročena, neumno, otročje pismo, kot ga napiše nervozno mlado dekle, ki je zaljubljeno. Sicer ni bilo ničesar slabega v pismu, toda on bi smatral pismo za kriminalno. Mnogo let je že minulo od tedaj. Mislila sem, da je vsa stvar pozabljena. Naenkrat pa zvem, da ima ta Lucas pismo v svoji roki in da grozi, da pošlje pismo mojemu soprogu. Rekel je, da mi vrne pismo, če mu dam v zameno neki dokument, katerega ima moj soprog v svoji uradni skrinjici. Zagotovi mi je, da moj soprog radi zgube dotičnega dokumenta ničesar ne bo trpel. Mr. Holmes, kaj bi vi naredili na mojem mestu?"

"Zaupal bi vso stvar možu katerega žena ste." "Nisem mogla, Mr. Holmes, kajti vzel bi me od sebe. Posrečilo se mi je toraj ločiti odtis ključa, dala sem narediti nov ključ in nesla listino na Godolphin Street."

"Kaj se je zgodila tam, madame?"

"Potrkala sem na vrata in Lucas je odprl. Sledila sem mu s sobo, toda vrata sem pustila priprta. Spominjam se, da je bila v veži neka žen ska. Moj posel je bil kmalu odpravljen, izročila sem mu dokument, on pa moje pismo. V tem trenutku se je pojavil šum pred vratmi. Lucas je hitro dvignil preprogo in skril dokument v neki duplini v tleh. Kar se je potem zgodilo, se mi zdi kot sanje. V sobo je pridivjala blazna ženska, in obupen boj se je začel. On je zgrabil stol, ona pa je vihtela nož. Pobegnila sem iz sobe, kar so mi dale moči, in šele drugzega jutra sem čitala v časopisih o silni tragediji. Toda srečna sem bila, ker sem zopet imela svoje pismo, dasi se nisem zavedala, kako silno nesrečo sem nakopala na glavo mojega soproga.

Zalost mojega soproga nad zgubljenim dokumentom mi je šla do srca. Že sem hotela poklekniti pred njega in povedati vse. Toda s tem bi se uničila za vedno. Prišla sem k vam onega jutra z namenom, da natančno zvem kaj pomeni zguba dotične listine. Od tega trenutka naprej je bilo moje edino prizadevanje dobiti listino nazaj. Prav gotovo mora biti v skrivališču, kammer jo je Lucas vtaknil. Toda kako naj pridem v njegovo sobo. Dva dni sem strazila prostor, toda vrata niso bila nikdar odprta. Sinoči sem zadnjič poskusila. Znanost vam je, kako se mi je vsa stvar posrečila. Prinesla sem dokument s seboj in sem ga hotela uničiti, ker nikakor nisem mogla najti pota, da ga vrnem soprogu. Sveta nebesa, že čujem njegove korake."

Tajnik za evropske zadeve pride ves razburjen v sobo. "Kaj je novega, Mr. Holmes?" vpraša z zvedavim pogledom. "Da, nekaj upanja imam." "Ah, hvala vam tisočkrat! Ministerski predsednik obeduje danes pri meni. Jacobs, prosi ministerskega predsednika, da se potruži v mojo sobo." "Kmalu se prikaže lord Rollinger, ki me tudi vznemirjeno vpraša:

"Slišal sem, da imate nekaj važnega poročati, Mr. Holmes."

"Ničesar posebnega," odvrne Holmes. "Pozvedoval sem vsepovsod, toda nikjer nisem dobil najmanjšega sledu o dokumentu."

"Toda s tem nam ni pomagano, Mr. Holmes. Mi ne moremo neprestano sedeti na tem vulkanu. Pozvedovati moramo kaj definitivnega." "Tako tudi jaz mislim, in zato sem prišel sem. Bolj ko preišlujem o tej stvari, bolj sem prepričan, da dotični dokument ni nikdar šel iz hiše."

"Mr. Holmes!" "Če bi šel dokument iz hiše, bi bil sedaj že objavljen v časopisih."

"Toda razložite vendar." "Prepričan sem, da pismo nikdar ni šlo iz te hiše, da trdim celo, da niti uradne skrinjice ni zapustilo."

"Mr. Holmes, vi tirate šalo predaleč. Moja uradna beseda vam garantira, da dokumenta ni v skrinjici."

"Ali ste že pogledali v skrinjico od zadnjega torka?" "Ne, ker ni potrebno."

"Kaj pa če bi še enkrat pogledali?"

"Nemogoče." "Toda jaz sem prepričan, da je dokument v hiši. Enake stvari so se že pripetile."

"Ne, ne, dokumenta ni v skrinjici." "Tu se oglasi zdaj ministerski predsednik: "Ta stvar se da prav hitro rešiti. Hope. Zapovej, da ti prinesejo skrinjico sem."

Hope pozvoni in oglasi se sluga.

"Jacobs," reče Hope, "prinesi mi mojo uradno skrinjico. Sicer je to zguba časa, toda zadovoljiti hočem vas. Hvala, Jacobs, položi jo sem. Tu so ključi. Skrinjica je odprta. Pismo lorda Merrow, report Sir Charles Hardya, nota srbske vlade iz Beograda, poročilo o rusko-nemških davkih, pismo iz Madrida, nota lorda Flowers — sveti Bog v nebesih, kaj je to? Lord Bellinger! Lord Bellinger!"

Ministerski predsednik strga tajniko listino iz rok.

"Da, prava je, nedotaknjena. Hope, častitam vam."

"Hvala, hvala! Oh, kolikšna teža je padla z mojih ramen. Mr. Holmes, vi ste čarovnik. Kako ste pa vedeli, da je listina v skrinjici?"

"Ker sem vedel, da nikjer druge ni bila."

"Saj ne morem verjeti svojim očem!" In Hope drvi kot blazen k vratom. "Kje je moja žena! Povedati ji moram vse. Hilda, Hilda!"

čujemo njegov glas na stopnjicah.

Ministerski predsednik pa se približa Holmesu.

"Well, sir," reče, "to je več kot morem verjeti. Kako je prišlo pismo v to skrinjico?"

Holmes pa stopi k vratom s širokim nasmehom na ustnicah.

"Tudi mi imamo svoje diplomatične skrivnosti," odvrne Holmes, ko se uljudno in z nasmehom poslovi.

(Konec)

Delo dobijo karpentarij, notranje delo. Oglasite se pri United States Housing Corporation, Alliance, O. (39)

Sto barvarjev dobi delo West Side, 12th and Greengarden St., Erie, Pa. Plačamo vožnjo do Erie, Pa. U. S. Housing Project. (39)

LISTNICA UREDNISTVA.

L. P. Kritiko smo bili primorani odložiti radi pomanjkanja prostora v listu.

Previdne gospodinjje Imajo doma vedno eno steklenico Dr. Richterjevega **PAIN-EXPELLER** analgetično sredstvo za steno pri revmatičnih bolečinah, prehladu, navsezlastno pri glavobolu. Jdine pravi varstveno zdravilo sidra. Zie in Co. v lekarnah in zdravnicah od P. AD. RICHTER & CO. 50 Washington Street, New York, N. Y.

Vabilo na Veselico

SLOVENSKEGA NARODNEGA DOMA.

Kar vam javljajo letaki se vrši

V NEDELJO, 30. MARCA 1919

Splošna Veselica,

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU,

v prid temu podjetju.

Namen te prireditve je podpreti blagajno s par stotaki. Program je zanimiv, poleg okrepcila se bode lahko zavrtili. dobili se bodo tudi lepi dobitki. Pa tudi toli slavija "KRJAVLJEVA KOZA" katero je klub pečlarjev daroval S. N. D. iz razlogov ker nima v svoji sredi sedaj spretne-ga mesarja in umetnega kuharja in želi napredek našemu S. N. D. bode na tej veselici na dražbi.

Torej kedor želi zabave naj ne pozabi priti na to veselico.

Za obilno udeležbo se priporoča

Direktorij S.N.D.

En nauk iz vojne.

Eden največjih naukov, ki smo jih dobili od te vojne je gospodarska zadeva.

Vojne potreščine so zahtevale, da se ničesar nepotrebno ne troši.

Skazalo se pa je, da so ljudje prav lahko ekonomični, ne da bi zato kaj trpeli, da skoro ne pozna se jim

Sedaj ko je mir, je potrebno, da nadaljujemo z ekonomijo—posebno kar se tiče hranitve naravnega plina.

Živilska administracija je storila vse vsoji moči, pa pouči občinstvo, kako je treba rabiti naravni plin ekonomično in uspešno.

Ta kompanija je potrošila tisoče dolarjev in svojega truda, da pouči občinstvo, kako je treba hraniti s plinom.

Mnogo se je doseglo — toda mi vas prosimo, da tudi nadalje ste jako varčni s plinom, in da tako podaljšate dobo, ko lahko rabite to fino poceni in dobro kurivo.

THE EAST OHIO GAS COMPANY.

Ali ste hripavi?

Hripavost je ponavadi vzrok prehlajenja. Vaše grlo je vneto, glas postane bobno, kašelj postaja silnejši in ne da celo dihati. Ne počutite se dobro in ne veste kaj bi počeli. Toda čemu trpeti? Vzemite

Severa's

Balsam for Lungs

(Severov Balsam za Pljuča) in od pomore vam takoj. Prijetno zdravilo je proti kašlju, hripavosti, vnetju grla, prehladu in zbadanju, kašlju, tudi proti kroničnemu kašlju. Odrasli kakor otroci ga lahko vzamejo. Prodaja se v vseh lekarnah. Cena 25 in 50 centov.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Soba se odda za enega ali dva fanta s hrano ali brez hrane. Vpraša se na 14410 Darwin ave. (38)

Starejši Slovenec dobi takoj delo, da bi pomagal na farmi. Oglasi naj se takoj pri John Kracker, 6102 St. Clair ave. (38)

Soba se odda v najem za enega ali dva fanta. Vpraša se na 6724 Bonna ave. (37)

Kdor rabi kako vožnjo s konji, naj se oglasi pri meni. Po 4. uri popoldne vedno na razpolago. John Tomšič, 964 E. 64th St. (39)

LIBERTY BONDE
kupujemo in prodajamo za gotov denar po tržni ceni. Oglasite se pri

S. T. Bone & Co.
808 American Trust Bldg.
Uradno ure od 9. zjutraj do 8. zvečer. (39)

Pokažite svojemu bolnemu prijatelju oglaš dr. Cowdricka.

Hiša naprodaj za 2 družini. 6617 Bliss ave. (37)

POZOR, ROJAKI!
Pravkar so dospelil krasni pomladni vzorci za lepe moške obleke. Kateri fant bi rad imel dobro, trpežno in moderno obleko za Velikonoč, naj se oglasi pri staroznanem slovenskem krojaču

JOSIP GORNIK,
Vabljeni so pa tudi možje kakor fantje. Naredil vam bom obleko, da jo bodele veselili in tudi drugim pripočili.

Josip Gornik,
slovenski krojač
672 E. 152nd St. Collinwood (37)

Išče se kuharica za kuho in druga ženska za pomivanje. Vpraša se pri A. Serben, 694 E. 152nd St. (38)

Slovenske gospodinje priporočam vam svojo grocerijsko trgovino za obilen obisk.

Najnižje cene.
sveže blago in točna postrežba. Poskusite in prepričali se bode. John Prišel, 6710 St. Clair a. Sedaj imam veliko "specials", splačalo se vam bo, da pridete pogledat. (40)

COLLINWOOD, O.
Spodaj podpisani opozarjam rojake na veliko zalogo spomladanskega in letnega blaga na jarde, obleke, klobuke, kape, slamnike, najboljšje vrste čevlje za moške, ženske in otroke. Cene nižje kakor v mestu, točna postrežba. Se priporočam za vašo udeležbo, za kar vam bom vedno hvaležen.

Joseph Kos,
15230-32 Waterloo Rd.
(Fri-40)

Prehlad
Prehlad je vsakdanji obiskovalec, pride naglo, ni hče ga ne mara, toda on ostane pri vas. Med preparati, ki so najboljši proti prehladu, bi priporočali Severove tablete zoper prehlad, ki delujejo točno. Vzemite jih po prvem kihanju, ko čutite nraz. Hitro zdravljenje prepreči nadaljno bolest. Cena 3.0c po vseh lekarnah ali direktno od W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Ia.

POZOR SLOVENC!
Spodaj podpisani se vam uljudno priporočam, kateri želite imeti svoje hiše prebarvane sedaj, da vam naredim to delo po jako nizki ceni, točno in lično v vašo zadovoljnost. Garantirano delo. Ja vite se pismeno ali ustmeno

John Lukanc
691 E. 159th St. Collinwood, (Fri-44)

Naprodaj imam dva leta, skupaj ležeča na St. Clair Heights ter jih želim skupno prodati. Kraj je jako ugoden za Slovence. Vprašajte pri John Jevnikar, 3830 St. Clair ave. (38)

Dr. J. V. ZUPNIK,
SLOVENSKI
ZOBO ZDRAVNIK,

6127 St. Clair Ave.
Knausovo poslopje nad Grdinovo trgovino.

Najboljše zobozdravniško delo po nizkih cenah.

Uradne ure: od 8:30 zjutraj do 8:30 zvečer.

Liberty bondi se sprejemajo za v plačilo polne vrednosti.

Ženska dobi delo kot gospodinja pri slovenski družini. Tri osebe. Dobra plača. Doobra plača. The Frank Dry Cleaning Co. 1361 E. 1361 E. 55th St. (38)

Deček dobi delo, lepa prilika, da se uči za trgovca. Dobra plača. The Frank Dry Cleaning Co. 1361 E. 55th St. (38)

DR. L. E. SIEGELSTEIN,
Bell Phone Main 1306
Civ. Phone Central 2491 R

KRVNE IN KRONICNE BOLEZNI

URADNE URE
Od 9. zjutraj do 4. popoldne, od 7. do 8. zvečer.
Ob nedeljah od 10 do 12

308 Permanent Bldg. 746 Euclid Ave. near East 9th St.

DRUŠTVENO NAZNAVILLO.
Članom S. N. P. Jednote se nudi sedaj najlepša prilika zavarovati svoje otroke v mladinskem oddelku. — Asesment se plačuje sledeče: Od otroka, ki je star pri vpisu, od 1 do 9 let po 20 c. od 9 do 13 leta po 25c. in od 13 do 16 leta pa po 30c.

Smrtninska lestvica vam kaže kako se smrtnina viša z vsakim letom starosti otroka in sicer znaša smrtnina če otrok umre v starosti: 2 let \$34, 3 l. \$40, 4 l. \$48, 5 l. \$58, 6 l. \$140, 7 l. \$168, 8 l. \$200, 9 l. \$240, 10 l. \$300, 11 l. \$380, 12 l. \$460, 13 l. \$520, 14 l. \$520, 15 l. \$520, in 16 let \$600.00. Asesment se plačuje vedno enako. Pa še več družih ugodnosti nudi zavarovanje v mladinskem oddelku S. N. P. J.

Član, ki želi zavarovati otroka, naj se obrne za nadaljnja pojasnila na tajnika svojega društva. — Nikdo naj ne odlašja z zavarovanjem ker smrt pride ne da bi vedeli kdaj.

Obenem vabimo članstvo, da naroči "Mladinski list" ki bo pričel izhajati vsak mesec in stane \$1.00 za celo leto. List je namenjen za izobrazbo naše mladine in bo pisan ozir. tiskan polovico v slovenskem in polovico v angleškem jeziku.

Za društva št. 5, 129, 142 in 147 S. N. P. Jednote: L. Medvešek, Ant. Kolenc, Vinko Blaško, Erazem Gorshe

Dr. S. Hollander,
zobozdravnik

1355 E. 55th St. vog. St. Clair
Vstop na 55. cesti nad lekarno

Ure od 9. zjutraj do 8. zvečer.

Zaprto ob sredah pop. tudi v nedeljo zjutraj.

Posebno naznanilo.

Jaz sem zdravnik že zadnjih 33 let in vam hočem pomagati v vaši bolezni. Jaz zdravim vse kronične bolezni, ki se dajo ozdraviti. Jaz sem specialista te vrste bolezni. Influenca je pustila svoje znamenje v tisočih ljudeh, ki so več ali manj trpeli od nje. Ali ste vi eden izmed njih.

Jaz ne računam ničesar za nasvet. Govorimo v vašem jeziku v našem uradu. Pridite med 9. uro zjutraj in 7. uro zvečer, ob nedeljah in praznikih od 9. zjutraj do popoldne. Naš urad:

2209 Ontario St.
Cleveland, O.
Dr. Cowdrick.

Ne pozabite čitati oglaš dr. Cowdricka.

Velika razprodaja po znižanih cenah. Prihranite 25 do 50 post.

Izvanredna vrednost za ta teden, moške nogovice, 20 c. vredne po 9 centov, vredne 25 centov po 13 centov, 30 vredne po 17 centov. Moške rokavice za delo, 25 c. vredne po 13c. Jako poceni delavske srajce in praznične srajce. Posebne cene za moške hlače in overalls. Deški čevlji, vredni \$2.50 do \$3, po \$1.98, dekličji čevlji \$2 vredni po \$1.59, mere 8¹/₂-11. Moški delavski čevlji \$3 vredni po \$2.48, \$3.50 vredni po \$2.75. Vredni \$4, sedaj po \$2.98.

Moško spodnje perilo, najboljša kvaliteta, 2 komada, \$1.50 vredno po 85c., union suits \$2.50 vredno po \$1.39, naramniki, 50c. vredni po 31c. Posebne cene za deške hlače. Pridite in prepričajte se.

6108 ST. CLAIR AVE. (40)

POZOR!
slovenske in hrvatske gospodinje! Gotovo ne pozabite, da dobite pri meni še vedno najboljšje grocerijsko blago ceneje kot kje drugje. Najboljše vrednosti Pridite v našo trgovino, da vam postrežemo.

John Centa, 6105 St. Clair ave. slovenska grocerija. (x)

Na stanovanje in hrano se sprejmeta dva otoka. Pozve se na 1138 E. 63rd St. (38)

POZOR! PLUMBING!

Ako rabite v hiši zanesljivega delavca za vsakovrstno plumbersko delo, potem se oglasite pri našem starem, dobro znanem prijatelju

Geo. A. Lorentz,
6203 Superior ave.

Sprejemam vsakovrstna popravila, postavljam kopalnišča, vsakovrstne sinke, boilerje na paro, za vročo vodo toilete in najnovejše vrste farnese.

CENE NIZKE IN DELO GARANTIRANO!
Bell Phone Rosedale 5224 Princeton, 1319 W. (x25)

V najem se da stanovanje, 3 sobe. Čedno stanovanje. Vprašajte na 1137 E. 66th St. (37)

V DALMACIJO in ISTRIO.

Nam je sedaj mogoče pošiljati denar po najnižji ceni v Dalmacijo in Istro.

Pridite v naš tujezemski oddelek, ki vam bo z veseljem postregel.

Vložite svoj denar v tej banki, ki je največja v državi Ohio.

4 P. OBR. ABSOLUTNA VARNOST.

FIRST TRUST & SAVINGS CO NATIONAL BANK
247-303 EUCLID AVE. BLIZU SQUARE

Skupno premoženje \$125,000,000

Dragocena služba.

Kadarkoli našane kako vprašanje v denarnih ozirih in potrebujete nasveta, ne cbotavljajte se vprašati naše uradnike. Starite to, predno nastanejo težave.

To je služba, za katero vam mi ne računamo, in vas se prosim, da se poslužite tega, če ste naš vložnik ali ne. Vse stvari in nasveti so strogo tajni.

The Cleveland Trust Company
Premoženje nad \$67,000,000.
GLAVNI URAD: EUCLID AVE. in E. 9th STREET.

15 UDOBNIH PODRUŽNIC:

*5613 Euclid Ave.,	*Detroit W. 117th St.
*Euclid East 105th St.	*Willoughby, Ohio,
*14321 Euclid Ave.,	*Lorain, Ohio,
*4008 St. Clair Ave	*Lorain and W. 99th St.
*742 East 152nd St.	*4744 Lorain Ave.,
*2202 Woodland Ave.,	*Bedford, Ohio,
*8436 Broadway	*3760 W. 25th St.
	*Painesville, Ohio

*Odprio ob sobotah zvečer. **Odprio ob sobotah pop.

MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM

Bolni možje in žene.

Če niste mogli dobiti odpočiti za svoje bolezni in ste zgubili vse upanje da bi ozdraveli, tedaj se oglasite pri nam, da vas zastopj priščemo, dajte, da vam mi povemo kaj moremo narediti za vas. Jaz imam dvajset let skušnje v zdravlilstvu in medicini, ko sem zvedel vi bodele imeli dobiček mojega znanja vsak čas, kadar se oglasite pri nas. Dali vam bodedo najboljšje moderno in praktično zdravlilstvo, ki je v moji moči, bodisi s pomočjo elektrike ali modernega zdravlilstva. Če po mojem mnenju vam ne morem pomagati niti vam koristiti, tedaj ne maram vašega denarja. Če ste bolni, slabi, nervozni, vprašajte najprej mene.

MOŽJE in ŽENSKE

ki trpijo na kronični bolezni, ki so nervozni, imajo slabo kri, imajo i-mejo kožne ali druge kopicirane bolezni ali nerodnosti; ali ki imate želodčne, jetrne ali druge neprilike, ali če imate revmatizem, bolečine v hrbtu ali sklepih, zgubo apetita, glavobol, zaprtje, vrtoglavost, glavni katar, nosni ali vratni, tedaj vprašajte mene.

NIKAR NE ZAPRAVLJAJTE PREVEČ DENARJA.

Moji uradi so opremljeni z najbolj modernimi električnimi aparati in mehaničnimi pripravami, ki so dali pomoč, kadar druge metode niso mogle pomagati.

Stotine operacij za moške in ženske se je posrečilo, ker so bili zdravljeni po modernih in uspešnih zdravniških metodah.

Moji računi za zdravljenje so jako mali in nič več kot morate vi plačati za pomoč in korist ki jo dobite od nas.

POMNITE, preiskava in nasvet je zastonj. Odlaganja, zanemarjanje, nepravilno zdravljenje je nevarno. Pridite k nam takoj, če potrebujete službe in skušnje popolnoma izkušenega zdravnika.

Uradne ure:
9. zj. do 4. pop. Zvečer od 6. do 8.

DR. KENEALY in nedeljah in praz. zvečer od 10. zj. do 2. pop.

647 Euclid ave. 2 nadstropje, Republic Building, Cleveland, Ohio.

Spomlad je tu samo še 4 tedne do Velike noči.

Ne čakajte do zadnjega tedna, predno si naročite novo pomladansko obleko.

Posrečilo se mi je prekupiti izvrstno zalogo blaga po zelo nizki ceni, zato vam lahko prodam obleke po vaši meri po

\$25, \$30, \$35 in \$40

To je nekaj izvanrednega v teh časih pridite in prepričajte se sami.

\$10 do \$15 si gotovo prihranite ako sedaj naročite.

Obleke garantirane da pristoje.

V našem oknu lahko vidite nemško čelado (pikelhavbo) ki jo je poslal Mike Pograjc iz Nernškega.

F. H. MERVAR, krojač
THE FRANK DRY CLEANING CO.
1361 E. 55th ST. ZRAVEN ST. CLAIR
Nasproti Lake Shore banke.

Upeljite električno luč v vašo hišo

V teh dnevih, ko so tatovi povsod, vam pride električna luč kot najboljša zavarovalnina v vaši hiši. Kajti močni tatovi in roparji se bojijo električne luči—kajti vedo, da elektrika posveti TAKOJ, KO PRITISNETE GUMB in daje tatu malo prilike, da pobegne.

Naš načrt kako se upelje elektrika v stare hiše je tak, da prav lahko upeljete elektriko, potem pa odplačujete na mala mesečna odplačila. Vprašajte enega izmed teh kontraktorjev za načrt in cene.

FITCH ELECTRIC CO. 1005 E. 105th St. Eddy 2366. Princeton 1265 W	PARAMOUNT ELECTRIC CO. Sheriff St. Market Main 4341. Erie 85
HARRINGTON ELECTRIC CO. 413 Caxton Bldg. Main 6177. Cent. 7591 R	SERVICE ELECTRIC CO. 2082 E. 4th St. Main 40. Cent. 246
KERBER ELECTRIC CO. 8512 Broadway Broad. 1286. Union 682 W	BERG-CLARK ELECTRIC CO. 16207 Euclid Ave. Gar. 5600
LAKEWOOD ELECTRIC CO. 11408 Detroit Ave. Mario 985. Highland 580 L	CITIZENS ELECTRIC CONSTR. CO. 1040 Superior N. E. Pros. 1167. Cent. 1434 L
THE LIGHT HOUSE. 8395 Cedar Ave. Gar. 6088. Prin. 1448 W	ELECTRIC CONSTR. and SALES CO 940 Prospect Pros. 2692. Cent. 2520 L

THE ILLUMINATING COMPANY
Illuminating Building Public Square

AMBULANCA.

Zavaski slučaj nesreče ali bolezni, če potrebujete ambulanco ali bolniški voz, pokličite katerikoli telefon vsak čas, po noči ali po dnevu. Mi vedno šujemo in odgovarjamo telefoni, ker z nami imate obnem. Ako vam operator reče, da se ne oglasim, ne vznemirite, zahtevajte supervizorja, in dajte odgovor od nas takoj.

PRINCETON 1381
Bell Rosedale 1881

ANTON GRDINA
6127 St. Clair Ave. Cleveland, O.

GOZDARJEVI SPOMINI

(Spisal Jos. Kostanjevec.)

Petindvajset let! Kakor bi bilo včeraj, a vendar kakšna razdalja, kakšna izprememba. Včeraj smo bili še skupaj, starši in otroci, bratje in sestere, tovariši in sošolci, sorodniki in znanci, prijatelji in sovražniki, dobri in slabi, mehki i trdi, a kje smo danes, danes po kratki dobi petindvajsetih let? Kje ste vi vsi, kar se jih danes spominja moje srce in ki je po vas zahrepenela moja misel v tem trenutku? Kod bližnje? Kaj delate? Ali ste srečni in zadovoljni? Ali so se izpolnile vaše mladostne sanje, se je utešilo vaše hrepenenje, vam je prineslo vaše trdo delo miru in srčnega pokoja? Še vas je nekaj živih, a poraztrošeni ste po svetu, majhni in neznamiti, utrujeni in izmučeni, brez cilja in namena, ki ste ga izgredili, ker niste bili dovolj trdni in se je malodušnost polastila vaših src. Pozabljeni ste in nihče se ne briga za bridkost in tesnobo vaših duš. Sami ste sredi svojih otrok, zakaj oni vas ne poznajo, ker jih niste vedeli prikleniti nase z edino vezjo, ki je močna, da je pretrgajo peklenske sile, z vezjo ljubezni do Boga in do bližnjega. Ali niso srečnejši oni, ki so njih imena debelo tiskana na črnoobrobjenih listih, visečih nad mojo pisalno mizo v mestu, oni, ki niso dočakali, da bi izginila lepa misel iz njih src, ampak so odšli z njo veliko in neomadeževano, v večno prelest, kjer ni prevare in bolesti. In naposled ti sam, neinevrednejši izmed vseh, kaj se je dovršilo s teboj v tej dolgi dobi? Ali si izpolnil upe in nade, ki so jih stavili v tebe vsi po vrsti, stariši in sorodniki, prijatelji in znanci, predvsem pa trpeč narod tvoj, domovina tvoja? Ali so še lepe tvoje misli, še vzvišeni tvoji cilji, ali so pred vsem še močne tvoje roke, da popraviš, ako si kaj zamudil? Mea culpa, mea culpa! Petindvajset let brez sledu, brez ploda, dasi je bila pomlad polna solnčnih žarkov in cvetja!

Takšne in podobne misli so vrvele po glavi profesorju Poljancu, ko se je vozil po petindvajsetih letih v svoj rojstni kraj, da ga zopet vidi. Nočemo raziskovati, v koliko so bile te misli opravičene, v koliko opravičena v koliko opravičena ta samoobtožba, vsekakor pa je to kazalo o vestnosti in skromnosti profesorjevi, zakaj znano je bilo njegovo uspešno delovanje daleč naokoli in domovina bi se ne mogla pritoževati ako bi imela obilo takšnih sinov in takšnih delavcev, kakoršen je bil profesor Poljanec. Strog do skrajnosti proti samemu sebi, usmiljen, dasi pravičen sodnik proti drugim.

Počasi je stopal konjič po strmi cesti proti vrhu. Komaj je prestavil noge in večkrat se je voz nenadoma ustavil, zakaj konj je bil dan za dnem na cesti in gospodar njegov je bil obdarjen s prevlečko družino, da bi ga mogel krmiti po gosposko, kakor bi bila žival v resnici zaslužila. Bilo je po leti in kadar je potegnil čez goro veter, se je zavlil voz v oblak prahu, ki ga je še povečalo in napravilo uprav neznoznega par avtomobilov, drvečih mimo njega v dolino proti daljnemu mestu. Profesor si je tiščal roke pred usti in se zavlil tesneje v obrabljen površnik, ki ga je bil vzela seboj nalašč v take namene. Staro toploplevo ob cesti in redko cerovje po bližnjih obronkih je bilo debelo naloženo s sivkasto prašno plastjo, ki se je vselej nekoliko otrsila, kadar je priletela čez cesto na vejo čopasta šoja. Kakor sneg se je vsipal prah na opaljeno travo.

"Na vrhu smo," se je obrnil voznik do profesorja ter

pognal konja. Profesor se je zdrnil iz svojih misli ter se nekoliko dvignil raz sedeža. Njegovo oko je iskalo rojstno vas, striskajočo se v majhni dolinici prav kotu pod visokim zelenim gričem. In res, tam v daljavi se je prikazal začrneli zvonik, prav takšen, kakoršen je bil pred petindvajsetimi leti. Z radostjo v srcu ga je profesor pozdravil. Sedaj, sedaj mora zagledati še druge vaše hiše, stare znanke, bele kakor golobice, posejane po mali ravnici sredi vrtov in nikdar pozabljenih trat. Sedaj, sedaj...

Toda kaj je to? Ali ga ne varajo oči? Tam v ozadju za zvonikom se hipoma dvigne proti nebu visok dimnik, za njim drugi in tretji. In na desni sama velika ponosna poslopja i nove hiše. One stare bele hišice, tako domače in prijazne, so se poizgubile, zaman jih išče oko.

"Ali sanjam?" vzklikne profesor. "Ali je to moja ljuba nekdanja Črna, rojstni moj kraj?"

"Da, to je Črna," pritrudi voznik. "Zelo se je spremenila in lepa je postala in bogata."

"Ali je tudi srečna?" vprašal je nehote profesor in neka tesnoba je bila v njegovem glasu, da ga je voznik začudeno pogledal.

"Zakaj bi ne bila srečna, ko je pa bogata," je pripomnil in udaril konja, da je voz zdrčel hitreje navzdol.

Kolikor bolj se je bližal vasi, toliko tesneje je postajalo profesorju pri srcu. Zapustil jo je bil pred petindvajsetimi leti, po pogrebu svojega očeta, in se ni več vrnil. Nobenega ni imel več tam, drugi so bili pomrli pred očetom, rojstna hiša je bila prišla po žalostnem naključju v tuje roke. Čemu bi se toraj vračal? A v njegovem srcu je bil ostal svetel in pobožen spomin na njo, nekaj lepega, nenadomestljivega se je oglašalo v jem, kadar so mu misli splule ob težkih urah tja pod zeleni hrib, tja med solnčne vrtove in na nikdar pozabljene trate. Ljuba mu je bila takšna, kakoršna je bila in ničesar bi ne bil pustil, da bi se spremenilo na njej in okoli nje. Morala je biti in ostati takšna, kakoršna je bila, ker sicer bi ne bila več ona.

In sedaj ta izprememba. "Izgubil sem svoj rojstni kraj, nimam ga več," je pomislil in globoka žalost ga je obšla. "Ustavim se v Črni toliko časa, da se odpočijem, a potem se poslovim od tukaj in se ne vrnem več."

Bilo mu je, kakor bi mu bila umrla mati vdruči, kakor bi bile megle zakrile vse to lepo gorsko zakonje v temo in v strupeno vlogo.

"Morda sem pa samo nevoščljiv," je pomislil zopet. "Nevoščljiv, da si je ljudstvo pomagalo iz uboštva in bede ter postalo bogato in srečno. Z napredkom je moralo priti v vas tudi blagostanje, vse se je moralo povzdigniti k boljsemu. Kdo bi kaj takšnega ne želel svojim rojakom?"

Konec prihodnjice.

Delo dobijo dve slovenski dekleti, ki govorje angleško. Oglasite se pri E. A. Reimer and Co. 3423 St. Clair ave. (38)

Išče se John Štupar, ki se nahaja nekje v West Virginiji ali Pennsylvaniji. Rad bi zvedel za njegov naslov ali naj se mi sam javi. John Znidarski, 1134 E. 60 th St. (38)

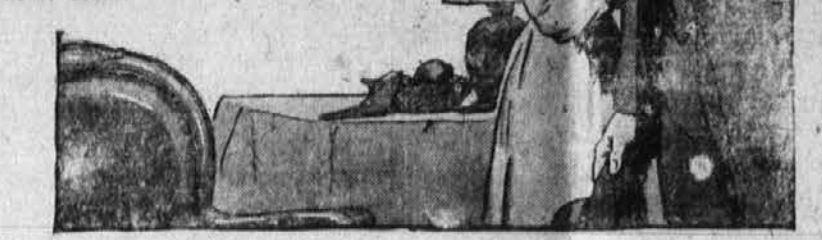
DRUŠTVO SV. ANTONA PADOVANSKEGA, št. 138 C. K. of O. Ima sejo vsako 4. nedeljo ob 2. popoldne v stari šoli sv. Vida. Predsednik: Anton Skulj, 1139 E. 74 St. Podpredsednik: Jos. Glavich 6210 Shade ave. Zapisnikar: Anthony Skulj, 1139 E. 74th

St. Finančni tajnik: Josip Perko, 828 E. 76 St. Blagajnik J. Ogrinc, 6026 Glass a. Bolniška podpora \$5.00 na teden; posmrtnina \$500.00, \$1000, in \$2000. Sprejemajo se praktični katoličani, društvo si je omislilo tudi uniformo. (Fri) St.

Naprodaj je moderna peč na plin, v jako dobrem stanju, delana nalašč za restavrant ali veliko družino. Proda se tudi ali zamenja za manjšega velik National register z dvema predaloma. Poizve se na 1374 E. 40th St. (39)

ZMUČENI, NERVOZNI, OSLABLJENI MOZJE

in ženske, katerih kri je tenka in trpljo na pomanjkanju železa in ki čutijo potrebo tonik, ezdravila ki daje kri in moč, bi morali poskusiti Nuxated Iron. Mnoho ljudi, ki so neprestano utrujeni, brezkrvni in imajo razdražene živce trpijo enostavno na pomanjkanju železa in se ne zavedajo pravega resničnega vzroka svojega trpljenja. Nuxated Iron obogati vašo kri in ustvari tisoce novih krvnih celic, in mnogokrat hitro spremeni svakasto meso in brezživljenske mišice v zdrav in močan položaj tekem čudovito kratkega časa. V mnogih prilikah (izmed treh milijonov oseb, ki letno rabijo Nuxated Iron), daje ponovljivo moč in vztrajnost oslabljenim, izmučenim možem in ženskam tekem štirinajstih dni. Dr. Kenneth K. MacAlpine, prominentni newyorški zdravnik, pravi: "Po mojem mnenju, je Nuxated Iron najbolj zdravilna tonika, ki ustvarja moč in kri, kot jo sploh more predpisati kak zdravnik. Tokom 16 let kot profesor v New York Post Graduate Hospital, nisem nikdar imel tako uspešnega zdravila, ki bi ustvarjalo novo kri in silo pri oslabljenih, zmujenih osehah. "Nuxated Iron se prodaja pri vseh dobrih lekarnarjih. Garantiramo zadovoljstvo ali pa vrnemo denar."

Za veliko-noč!

Cenjenim slovenskim gospodinjam in gospodarjem, kakor tudi vsem drugim priporočam ob tej priliki svojo dobro, zanesljivo zalogo svežega in prekajene mesa, kot.

Fine želodce, domače okusne šunke, plečeta, izvrstno prekajene mesene klobase ter vse druge potrebščine za veliko-nočne praznike.

V zalogi imam vedno sveže meso, kokoši, teletina, jagnjetina. Prijazna postrežba, zmerne cene. Vaš dobroznani

FRANK VESEL, SLOVENSKI MESAR, 4030 St. Clair Ave.

Ali se zavedate svoje dolžnosti napram sirotnim sorodnikom?

Mi pošiljamo denar na Hrvaško, Slavonijo, Bosnijo, Hercegovino in Dalmacijo. V zvezi smo z evropskimi bankami, vaš denar se izplača vašim sorodnikom v kratkem času.

Mi prodajamo tudi parobrodne listke onim Hrvatom in Slovincem, ki imajo potrebne liste in pernite od naselniškega urada. Za pojasnila se obrnite na

Goldman & Zupnick Co.

Posiljanje denarja in prodaja tikevov.

6024 ST. CLAIR AVE.

Telefon 2415 W
Državna licenca 511
U. S. Federal Reserve Board licenca 10247

Velike omare za obleke:

PREJE	SEDAJ
\$22.00	\$16.50
\$25.00	\$18.75
\$28.00	\$21.00
\$55.00	\$45.00
\$60.00	\$50.00

Omare za mizno opravo:

PREJE	SEDAJ
\$75.00	\$60.00
\$60.00	\$45.00
\$50.00	\$38.50
\$48.00	\$36.50
\$45.00	\$34.50
\$38.00	\$30.00

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM
6017-6019 ST. CLAIR AVE.
Princeton 1277 R.

Vabilo na Koncert,

ki ga priredi

Pevski zbor društva "Edinost"

V NEDELJO, 30. MARCA V JOHN GRDINOVI DVORANI,
OB 8. URI ZVEČER

Vabijo se vsi Jugoslovani iz Clevelanda in okolice, da se v obilnem številu udeležijo tega KONCERTA, ki bo nudil, kot je razvidno iz programa dovolj duševnega vžitka.

PROGRAM:

PRVI DEL:	DRUGI DEL:
ORKESTER "ILIRIJA", POD VODSTVOM g. R. PERDANA.	ORKESTER: BOHEMIAN GIRL, BALFE.
1. THE STAR SPANGLED BANNER, mešan zbor dr. Edinost, s sprem. orkestra.	8. BUCELAR, F. Gerbič, mešan zbor društva Edinost.
2. HERCEGOVSKA, A. Hajdrih, moški zbor dr. Edinost.	9. PLANINARICA, v narodnem motivu, dvo-spev gđne Mary in Ana Jadrih, spremlja g. Jože Kogoj.
3. NA GORO, F. S. Vilhar, dvo-spev gđne Jennie Perdan, Mary Kogoj, spremlja na glasovir g. John Hočevar.	10. PLANINEC, E. Adamič, solospjev, gđna J. Lausche, spremlja g. W. Lausche.
4. O, ZAKAJ SI SE MI VDALA, F. S. Vilhar, solospjev g. V. Dobravec, spremlja na glasovir g. John Hočevar.	11. JUGOSLOVANSKA FANTAZIJA, za glasovir Ivan Zorman. Proizvaj. skladatelj sam, a) Koralni motiv (molitev), — b) Boj na tema, — c) Žalobni motiv, (v spomin padlih junakov), — d) Upanje, — e) Boj, — f) Narodni motiv, — g) Slavospjev, (Naprej zastava Slave), — h) Zmaga — Finale.
5. LASTOVKI V SLOVO, F. Gerbič, dvo-spev, gđna Anna in Josephine Saso, spremlja na glasovir g. Jože Kogoj.	12. SIROTA, A. Hajdrih, dvo-spev gđne J. Lausche, M. Udovič, spremlja W. Lausche.
6. OJ ROZMARIN, H. Volarič, solospjev gđna Mary Udovič, spremlja W. Lausche.	13. VPRASANJE, Ivan Zorman, solospjev ga. Alice Vidmar, spremlja g. C. Zorman.
7. ZELJA SLOVENCA NA TUJEM, F. Gerbič, ženski četverspev, gđne J. Lausche, M. Jadrih, A. Podpavec, M. Udovič.	14. LAHKO NOC, R. V. Voglič, četverspev, gg. R. Perdan, L. Vrček, P. Kogoj, A. Znidarski.
	15. IZPREHOD, Ivan Zorman, dvo-spev, gg. I. Zorman, P. Kogoj, spremlja na glasovir I. Zorman.

Orkester: FOUST, GOUNOD.

Na programu so točke, ki se bodejo prvič proizvajale v Clevelandu. Društveni odbor bo poleg tega preskrbel vse potrebno za hrano in pijačo.

Vstopnina 75 centov
Za obilen obisk se priporoča

DR. EDINOST.
KLAVIR POSODILA DRUŠTVU EDINOST TVRDKA THE CALDWELL PIANO CO.

Velika Razprodaja.

OMAR ZA OBLEKE IN MIZNE OPRAVE.

DRESSERS WARDROBES BUFFETS

ZA 10 DNI, -- OD 22. MARCA DO 3. APRILA

Radi ogromne zaloge naredimo to razprodajo. Prepričajte se. PRIDITE IN OGLEJTE SI NAŠE BLAGO.

Vi lahko greste kamor hočete toda tako dobrega blaga po tako nizkih cenah ne dobite nikjer.

Oglejte si te cene
Pridite se prepričati
Nikjer tako blago po tacih cenah.

Omare za obleke: Dressers

PREJE	SEDAJ
\$17.00	\$12.75
\$20.00	\$15.00
\$22.00	\$16.00
\$26.25	\$19.70
\$27.00	\$20.25

Velike omare za obleke: Wardrobes.

PREJE	SEDAJ
\$22.00	\$16.50
\$25.00	\$18.75
\$28.00	\$21.00
\$55.00	\$45.00
\$60.00	\$50.00

Omare za mizno opravo: Buffets.

PREJE	SEDAJ
\$75.00	\$60.00
\$60.00	\$45.00
\$50.00	\$38.50
\$48.00	\$36.50
\$45.00	\$34.50
\$38.00	\$30.00

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM
6017-6019 ST. CLAIR AVE.
Princeton 1277 R.